

Tämä sivu on konekäännetty [\[Linkki\]](#). Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännöissämme \[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 495/2003/ELB - Kansallisten asiantuntijoiden epäoikeudenmukainen kohtelu

Päätös

Kanteluasia 495/2003/ELB - Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 27/03/2003 - Päätökset, pvm 13/12/2006

Kantelijat olivat aviopari, ja he molemmat työskentelivät komissiossa komennuksella olevina kansallisina asiantuntijoina. Kantelu koski vaimon oikeutta korvauksiin. Komissio myönsi hänelle päivärahan alennettuna, koska hänen oletettu asuinpaikkansa oli sama kuin komennuspaikka (Bryssel). Kantelijoiden mukaan vaimon työhönottopaikka oli Pariisi, joten hänen pitäisi saada päiväraha täysimääräisenä.

Lausunnossaan komissio selitti, että tällaisista korvauksista 30. huhtikuuta 2002 tehdyn komission päätöksen 20 artiklan mukaan aviomiehen pääasiallinen asuinpaikka oli Bryssel. Vaimon oletettu asuinpaikka oli näin ollen myös Bryssel, joten hänellä oli oikeus vain alennettuun päivärahaan.

Verrattuaan ranskan- ja englanninkielisiä versioita komission päätöksestä oikeusasiamies ehdotti sovintoratkaisua. Hän esitti, että komissio voisi harkita maksavansa vaimolle i) täyden päivärahan, johon tällä vaikutti olevan oikeus ranskankielisen version 17 artiklan mukaan ja ii) ylimääräisen kiinteän korvauksen, johon hänellä vaikutti olevan oikeus sekä englannin- että ranskankielisten versioiden 18 artiklan mukaan.

Komissio ei suostunut ehdotukseen. Sen mukaan päätöksen laatijan tarkoituksena oli ollut poistaa mahdollisuus suurempaan korvaukseen, kun asiantuntija komennetaan paikkaan, jossa hänen puolisonsa jo asui. Komissio myönsi, että päätöksen ranskankielisessä käännöksessä oli virhe, mutta katsoi, ettei virheestä synny laillista oikeutta eikä se ole hallinnollinen epäkohta.

Komissio antoi helmikuussa 2004 uuden päätöksen, jolla muutettiin sekä ranskan- että englanninkielistä tekstiä, jotta sen väitteiden mukainen vuonna 2002 tehdyn päätöksen tarkoitus tuli voimaan.

Oikeusasiamies kirjoitti joulukuussa 2005 asiasta vastaavalle komission jäsenelle pyytäen tätä puuttumaan asiaan ja etsimään kanteluun tyydyttävää ratkaisua, joka voisi olla esimerkiksi kantelijoilla maksettava *ex gratia* -korvaus. Komission jäsenen vastauksessa asetettiin sille kannalle, että komissio oli tulkinut asiassa sovellettavia sääntöjä oikein, ja hylättiin oikeusasiamiehen ehdotus.

Oikeusasiamies katsoi, että komissio oli toiminut epäoikeudenmukaisesti kohtelemalla kantelijoita pääosin siten, kuin uusi päätös olisi ollut voimassa kyseisenä ajankohtana. Tämä oli hallinnollinen epäkohta, ja oikeusasiamies esitti kriittisen huomautuksen. Oikeusasiamies pahoitteli lisäksi sitä, ettei komissio ollut käyttänyt tilaisuutta osoittaa olevansa sitoutunut hyvän hallintotavan periaatteisiin. Oikeusasiamies ilmoitti aikovansa tutkia asiasta vastaavan komission jäsenen kanssa, miten palvelukulttuuria voitaisiin edistää tehokkaimmin kyseisellä pääosastolla.

Strasbourg, 13. joulukuuta 2006

Hyvät P. ja D.,

Teitte 6. maaliskuuta 2003 Euroopan oikeusasiamiehelle kantelun komissiota vastaan P:n asuinpaikasta kansallisena asiantuntijana 30. huhtikuuta 2002 tehdyn komission päätöksen K(2002) 1559 mukaisesti.

Toimitin kantelun komission puheenjohtajalle 27.3.2003. Komissio antoi lausuntonsa 30. kesäkuuta 2003. Toimitin sen Teille 10. syyskuuta 2003 lähettämällänne kehotuksella esittäen huomautuksia. Pyysin 20.11.2003 komissiolta lisätietoja. Komissio lähetti täydentävät huomautuksensa 19 päivänä joulukuuta 2003. Toimitin ne Teille 24. helmikuuta 2004 ja 16. maaliskuuta 2004 lähettämienne huomautusten kera.

Kirjoitin 26. lokakuuta 2004 komission puheenjohtajalle ja pyysin sovintoratkaisua kanteluunne. Komissio lähetti vastauksensa 6. tammikuuta 2005. Toimitin sen Teille 21. helmikuuta 2005 lähettämällänne kehotuksella esittää huomautuksia.

Pyysin 24. toukokuuta 2005 komissiolta lisätietoja ja ilmoitin asiasta Teille samana päivänä. Komissio vastasi pyyntöön 8.7.2005. Toimitin Teille komission vastauksen ja pyysin Teitä esittämään huomautuksia, jotka lähetitte 18. elokuuta 2005.

Kirjoitin 15. joulukuuta 2005 komission jäsenelle Kallasille kantelustanne. Komission jäsenen Siim Kallasin vastaus saatiin 5. huhtikuuta 2006. Pyysin Teitä esittämään huomautuksia tästä vastauksesta, jonka teitte 22. kesäkuuta 2006.

Otit yhteyttä yksikköni puhelimitse seuraavina päivinä: kesäkuuta 2003, 23. heinäkuuta 2003, 4. marraskuuta 2003, 15. maaliskuuta 2004, 18. kesäkuuta 2004, 24. tammikuuta 2005, 10. toukokuuta 2005, 15. heinäkuuta 2005, 15. marraskuuta 2005 ja 24. toukokuuta 2006.

Lähetin Teille tietoja kantelunne käsittelystä 29. heinäkuuta 2004, 5. lokakuuta 2004 ja 13.

helmikuuta 2006.

Kirjoitan nyt kertoakseni teille tehtyjen tutkimusten tuloksista.

VASTAUS

Kantelijoiden mukaan merkitykselliset tosiseikat ovat tiivistetysti seuraavat:

Kantelijat ovat naimisissa ja molemmat työskentelevät kansallisina asiantuntijoina komission energian ja liikenteen pääosastossa, D. kesäkuusta 2002 ja P. heinäkuusta 2002. Ennen tilapäistä siirtoaan he työskentelivät Ranskan infrastruktuuri-, liikenne- ja asuntonministeriössä Pariisissa. Komissio ilmoitti 30.7.2002 P:lle, että komission palvelukseen määräaikaisesti siirrettäviin kansallisiin asiantuntijoihin sovellettavista säännöistä 30.4.2002 tehdyn komission päätöksen K(2002) 1559 mukaisesti hän saisi vain 25 prosenttia päivärahoista, koska hänen oletettu asuinpaikkansa oli Bryssel, koska hänen aviomiehensä asui jo Brysselissä. Hänen aviomiehensä saa kaikki päivärahat, ja hänen asuinpaikkansa on Pariisi.

Kantelijat ottivat useaan otteeseen yhteyttä komissioon saadakseen asiasta selvityksen. Komissio perusti päätöksensä päätöksen K(2002) 1559 20 artiklan 3 kohdan b alakohtaan, jossa todetaan (englanninkielistä *toisintoa lainaten*), että *"oletettu asuinpaikka on asemapaikka (...), jos asemapaikka on komission tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön esittämisaikana kansallisen asiantuntijan puolison tai hänen huollettavanaan olevan lapsen pääasiallinen asuinpaikka."*

Päätöksen ranskankielisessä versiossa 17 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan päivärahojen määrä palvelukseenottoajan ja asemapaikan välisen etäisyyden perusteella eikä asuinpaikan ja asemapaikan välisen etäisyyden perusteella (1). Koska P työskenteli Pariisissa silloin, kun komissio esitti tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön, hänen olisi näin ollen saatava kaikki päivärahat hänelle tuolloin toimitetun päätöksen mukaisesti.

Kantelijoiden mukaan oli väärin jättää huomiotta palvelukseenottoajan käsite tai yksilöidä se asuinpaikaksi. P:tä koskeva komission päätös ei ollut 30.4.2002 tehdyn komission päätöksen K(2002) 1559 mukainen.

Direktiivin 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan säännöstä ei sovellettu naimattomiin pareihin eikä kansalliseen asiantuntijaan, jonka puoliso tulee Brysseliin tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön jälkeen. Lisäksi sitä sovellettiin vain siihen puolisoon, joka oli viimeinen lähetetty työntekijä, eikä se johtanut yhtä suureen vähennykseen molempien puolisojen osalta. Avioliitto ei myöskään edellyttänyt yhteistä hallintoa. Molempien kantelijoiden maastamuuttokustannuksia ei pitäisi kattaa vain toisen puolison avustuksilla.

Lopuksi kantelijat pahoittelivat komission toimintaa, sillä komissio ei antanut niille yksityiskohtaisia vastauksia.

Yhteenvedona kantelijat väittivät, että komissio ei ollut noudattanut 30. huhtikuuta 2002 tekemäänsä päätöstä ja erityisesti sen 17 artiklaa ja että koska P:n palvelukseenottoaika oli Pariisi, hänen olisi saatava kaikki päivärahat. Lisäksi he väittivät, että 30.4.2002 tehdyllä komission päätöksellä syrjittiin aviopareja.

Tiedustelu

Komission lausunto

Komission kanta kanteluun voidaan tiivistää seuraavasti:

Komission 30 päivänä huhtikuuta 2002 tekemän päätöksen 17 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan oleskelukorvausten määrä asuinpaikan ja asemapaikan välisen etäisyyden perusteella. Jos asuinpaikkakunta sijaitsee alle 150 kilometrin päässä asemapaikasta, se alennetaan 25 prosenttiin kaikista korvauksista.

Asetuksen 20 artiklan 1 kohdassa säädetään, että *"näitä sääntöjä sovellettaessa asuinpaikaksi katsotaan paikka, jossa kansallinen asiantuntija suoritti tehtävänsä työnantajalle välittömästi ennen tilapäistä siirtoa"*.

Saman päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdassa todetaan kuitenkin selvästi, että *"oletettu asuinpaikka on asemapaikka, jos asemapaikka on kansallisen asiantuntijan puolison tai hänen huollettavanaan olevan lapsen pääasiallinen asuinpaikka"*. Koska oletettu asuinpaikka ja asemapaikka ovat samat, kansallisella asiantuntijalla on oikeus ainoastaan alennettuihin korvauksiin.

Komission mukaan näillä säännöillä ei syrjitty aviopareja. Itse asiassa niitä sovellettiin analogisesti kaikkiin virallisiin parisuhteisiin, jotka on tunnustettu sellaisiksi sen valtion asiaa koskevassa kansallisessa lainsäädännössä, johon kansallinen asiantuntija kuuluu.

Oleskelukorvaukset on tarkoitettu kattamaan elinkustannukset asemapaikassa (perustaminen, asuminen, yleishyödylliset palvelut jne.). Komissio katsoi, että avioparin tapauksessa lähes kaikki nämä kulut on katettu jommallekummalle asianomaiselle puolisolle, joka jo asuu asemapaikassa, myönnettyillä täysimääräisillä korvauksilla, minkä vuoksi 25 prosentin päiväraha on täysin perusteltu toiselle puolisolle.

Tämä koski nimenomaan kantelijoita, jotka ovat toistuvasti saaneet täydelliset tiedot ja selitykset siitä, miten komission päätöstä sovelletaan heidän henkilökohtaiseen tilanteeseensa.

Kantelijoiden huomautukset

Kantelijat esittivät huomautuksissaan tiivistetysti seuraavat seikat:

Toisin kuin komissio toteaa lausunnossaan, 30.4.2002 tehdyn päätöksen 17 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan päivärahojen määrä palvelukseenottoajan ja asemapaikan välisen etäisyyden perusteella. Rouva P otettiin palvelukseen Pariisiin, jossa hän työskenteli. Kantelijat katsoivat, että oli epäasianmukaista jättää huomiotta palvelukseenottoajan käsite tai tunnistaa se asuinpaikaksi katsotusta paikasta.

Kantelijoiden mukaan tämä säännös, jota sovellettiin vain aviopareihin, oli syrjivä. Se koskee kansallisia asiantuntijoita, joiden puoliset asuvat jo Brysselissä tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön esittämisaikana, eikä asiantuntijoita, jotka muuttavat puolisonsa luo tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön jälkeen. Pariskunnan taloudellinen tilanne on molemmissa tapauksissa identtinen. Molempien kantelijoiden kiinnostuksen kohteena on Ranska eikä Bryssel, jossa he työskentelevät vain tilapäisesti. Kantelijat rinnastivat sen Euroopan komission virkamiehille ja toimihenkilöille maksettavaan ulkomaankorvaukseen. Tämä avustus myönnetään puolison tilanteesta riippumatta. Tätä määräystä ei myöskään sovelleta kansallisiin asiantuntijoihin, jotka jo työskentelevät Brysselissä sijaitseissa suurlähetystöissä ja pysyvissä edustustoissa. He saavat täyden korvauksen puolisonsa tilanteesta riippumatta.

Oikeus mennä naimisiin ja perustaa perhe ovat perusoikeuksia, jotka sisältyvät perusoikeuskirjaan. Näiden oikeuksien käyttäminen ei saisi johtaa toiselle puolisolle määrättävään taloudelliseen seuraamukseen. Tilapäiseen siirtoon liittyviä kuluja ei pitäisi kattaa ainoastaan sellaisen puolison korvauksilla, joka on otettu palvelukseen samoilla ehdoilla.

Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa ja perusoikeuskirjassa määrätään yhdenvertaisen kohtelun periaatteesta.

Päivärahat ovat 30.4.2002 tehdyn päätöksen 18 artiklan mukaan osa palkkaa. P:n katsotaan kuuluvan ura-alueeseen A, mutta hänen kokonaispalkkansa on huomattavasti alempi kuin ura-alueen A pienin palkka. Kantelijat pyysivät 7. lokakuuta 2002, että tämä ero korvattaisiin, koska se johtuu myös *palvelukseenottopaikan käsitteestä*. He eivät saaneet vastausta.

Lisätiedustelut

Tarkasteltuaan huolellisesti komission lausuntoa ja kantelijoiden huomautuksia kävi ilmi, että lisätutkimukset olivat tarpeen. Oikeusasiamies pyysi komissiota ilmoittamaan hänelle, sovelletaanko 30. huhtikuuta 2002 tehdyn komission päätöksen säännöksiä, erityisesti 20 artiklan 3 kohdan b alakohtaa, seuraaviin tapauksiin:

- naimattomat pariskunnat, jotka molemmat ovat kansallisia asiantuntijoita;
- kansalliset asiantuntijat, joiden puoliset tulevat asumaan Brysseliin vasta tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön esittämisen jälkeen;
- Kansalliset asiantuntijat, jotka on otettu palvelukseen Brysselissä sijaitseviin suurlähetystöihin tai pysyviin edustustoihin.

Komission täydentävä vastaus

Komission täydentävä vastaus voidaan tiivistää seuraavasti:

Komission 30 päivänä huhtikuuta 2002 tekemän päätöksen säännöksiä ja erityisesti sen 20 artiklan 3 kohdan b alakohtaa sovelletaan myös kaikkiin avopareihin, joiden parisuhde on tunnustettu avopariksi sen valtion asiaa koskevassa kansallisessa lainsäädännössä, johon kansallinen asiantuntija kuuluu.

Komission päätöksen säännöksiä voidaan soveltaa ainoastaan komission yksiköihin tilapäisesti siirrettyihin kansallisiin asiantuntijoihin. Jos Brysseliin tuleva puoliso on kansallinen asiantuntija, tätä henkilöä koskevat säännökset. Jos Brysseliin tuleva puoliso ei ole kansallinen asiantuntija,

säännöksiä ei selvästikään voida soveltaa häneen.

Komission päätöksessä suljetaan nimenomaisesti tämän säännön soveltamisalan ulkopuolelle kansalliset asiantuntijat, jotka on otettu palvelukseen Brysselissä sijaitseviin suurlähetystöihin tai pysyviin edustustoihin.

Kantelijat totesivat, että komission maksamat korvaukset olivat osa palkkaa. Tämä ei päde kansallisiin asiantuntijoihin. Kansallisiin asiantuntijoihin sovellettavien sääntöjen 1 artiklan 2 kohdassa todetaan selvästi seuraavaa: *"Henkilöt, joihin tätä työjärjestystä sovelletaan, pysyvät työnantajansa palveluksessa koko määräaikaisen palvelukseen siirron ajan, ja työnantaja maksaa heille edelleen palkkansa."* Näin ollen komission ja kansallisten asiantuntijoiden välillä ei ole sopimussuhdetta. Komission ja kansallisen asiantuntijan työnantajan sopimalla päiväraha on tarkoitus kattaa elinkustannukset asemapaikassa.

Kantelijat totesivat lisäksi, että he pyysivät 7. lokakuuta 2002 kansallisia asiantuntijoita koskevan komission päätöksen 18 artiklan soveltamista kiinteämääräisen lisäkorvauksen osalta ja että pyyntöön ei vastattu. P:lle lähetettiin kielteinen vastaus 10.12.2002. Kansallisiin asiantuntijoihin sovellettavien sääntöjen 18 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Jos kansallisen asiantuntijan palvelukseenottoaikkakunta on enintään 150 kilometrin päässä asemapaikasta, hän saa tarvittaessa kiinteämääräisen lisäkorvauksen, joka vastaa hänen työnantajansa maksaman vuotuisen bruttopalkan (josta on vähennetty perhelisät) ja komission maksamien oleskelukorvausten sekä palkkaluokan A8 tai B5 palkkatasolla 1 olevalle virkamiehelle maksettavan peruspalkan välistä erotusta sen mukaan, mihin ura-alueeseen hänet rinnastetaan."*

P:n tilapäinen siirto perustuu 20 artiklan 3 kohdan b alakohtaan, jossa säädetään, että kun oletettu asuinpaikka ja asemapaikka ovat samat, kansallisella asiantuntijalla on oikeus ainoastaan alennettuihin korvauksiin. Näin ollen 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä rivissä säädettyä poissulkemista sovelletaan täysimääräisesti P:hen, jolla ei ole oikeutta kiinteämääräiseen lisäkorvaukseen.

Kantelijoiden lisähuomautukset

P. vastasi oikeusasiamiehen kantelijalle lähettämään kehotukseen esittää huomautuksia. Kantelijat esittävät lisähuomautuksissaan tiivistetysti seuraavat seikat:

Ensinnäkin päivärahojen alentaminen on syrjivää. Komission lausunnossa todetaan, että päivärahojen alentaminen ei koskenut kaikkia pareja samalla tavalla:

- Brysselissä sijaitseviin suurlähetystöihin tai pysyviin edustustoihin palvelukseen otetut kansalliset asiantuntijat saavat täyden päivärahan puolisonsa tilanteesta riippumatta.
- Kansallinen asiantuntija saa täyden korvauksen, jos hänen puolisonsa saapuu Brysseliin tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön jälkeen eikä aikaisemmin, kuten kantelijoiden tapauksessa.
- naimattomien parien osalta korvauksen alentaminen, jos kansallisen asiantuntijan jäsenvaltio tunnustaa parisuhteen, ei vaikuta tasa-arvoiselta.

Kantelijat eivät myöskään ymmärtäneet, miksi päätöksen säännöksillä voitaisiin yhtäältä rajoittaa kansallisten asiantuntijoiden tehtäviä, oikeuksia ja velvollisuuksia, koska heillä on

yhteys kansalliseen hallintoon (joka on edelleen heidän työnantajansa), ja toisaalta alentaa päivärahoja kansallisen asiantuntijan siviilisäädyn vuoksi ja koska niissä katsottiin, että asemapaikka on elinietujen keskus. P:n ammatilliset intressit ja perheeseen liittyvät intressit ovat Ranskassa hänen siviilisäädystään huolimatta. hän kuuluu Ranskan sosiaaliturvajärjestelmän piiriin, maksaa veroja ja omistaa omaisuutta Ranskassa. Vastaavaa säännöstä ei myöskään ole Euroopan yhteisöjen henkilöstösäännöissä. Ulkomaankorvaus myönnetään virkamiehelle siviilisäädystä riippumatta.

Toiseksi tietyt komission päätöksen säännökset eivät ole yhdenvertaisen kohtelun periaatteen mukaisia. Toisin kuin komissio väittää, päivärahat ovat osa palkkaa, koska edellä mainitun päätöksen 18 artiklan mukaan tietyt kansalliset asiantuntijat voivat saada lisäkorvausta kansallisen palkkansa alhaisen tason vuoksi. P:n saama kokonaispalkka (ranskalainen palkka ja päivärahat) on yhtä suuri kuin ura-alueen C virkamiehen palkka. Tämä lisäavustus ei koske häntä, koska hän on naimisissa. Kantelijoiden tapauksessa päivärahojen alentaminen merkitsee lisäksi 100 000 euron menetystä. Tämä määrä ei vaikuta oikeasuhteiselta valittajien säästöihin toimeentulokustannuksissa, koska he ovat naimisissa. Kantelijat katsoivat, että oli vaikea selittää, miksi kansallinen asiantuntija sai kaikki oleskelukorvaukset, joiden tarkoituksena oli kattaa hänen oleskelukustannuksensa, kun taas toinen kansallinen asiantuntija sai samassa tilanteessa vain 25 prosenttia korvauksista.

Kolmanneksi komissio päätti kantelijoiden mukaan P:n tapauksessa yksilöidä palvelukseenottopaikan ja asuinpaikan. Komissio ei ollut ottanut kantaa 30.4.2002 tehdyn päätöksen K(2002) 1559 ranskan- ja englanninkielisten versioiden väliseen eroon. P. ei ole koskaan saanut komission päätöksen 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kuukausittaista lisäkorvausta.

Komission päätöksen säännökset ovat lisäksi ristiriidassa yhtäläisten mahdollisuuksien periaatteen kanssa. Koska P. on naimisissa, hänen henkilökohtaisen tilanteensa pitäisi olla sama kuin hänen aviomiehensä, joka saattaa tilapäisesti työskennellä toisessa paikassa.

Kantelijat lähettivät oikeusasiamiehelle 27. helmikuuta 2004 tehdyn komission päätöksen (2) tarkistetun ranskankielisen toisinnon, jossa ilmaisu "*palvelukseenottopaikkakunta*" korvataan ilmaisulla "*asuinpaikkakunta*".

OMBUDSMANIN TEHOKKUUDET YSTÄVÄN RATKAISUN KÄYTTÄMISEKSI

Tarkasteltuaan huolellisesti komission lausuntoja ja kantelijoiden huomautuksia oikeusasiamies ei katsonut, että komissio olisi vastannut asianmukaisesti kantelijoiden väitteisiin ja väitteisiin.

Ehdotus sovintoratkaisuksi

Oikeusasiamies kirjoitti ohjesääntönsä 3 artiklan 5 kohdan mukaisesti komission puheenjohtajalle ehdottaakseen sovintoratkaisua.

Euroopan oikeusasiamies ehdotti, että komissio voisi harkita seuraavien maksujen maksamista

P:lle:

- päivärahat kokonaisuudessaan, joihin hänellä näytti olevan 17 artiklan ranskankielisen version mukaan oikeus, ja
- kiinteämääräinen lisäkorvaus, johon hänellä näytti olevan oikeus sekä 18 artiklan englanninkielisen että ranskankielisen version mukaan.

Hän ehdotti myös, että komission vastauksessa ehdotukseen voitaisiin ottaa huomioon kysymys 17 artiklan 1 kohdan mukaisesta kuukausittaisesta lisäkorvauksesta.

Ehdotus perustui seuraaviin alustaviin päätelmiin:

1. Oikeusasiamies totesi, että komission tulkinta päätöksestä K(2002) 1559 näytti olevan se, että asuinpaikkaa koskevat 20 artiklan säännökset rajoittivat 17 artiklassa (päivärahat ja täydentävä kuukausikorvaus) ja 18 artiklassa (kiinteämääräinen lisäkorvaus) määriteltyjä oikeuksia.
2. Oikeusasiamies analysoi huolellisesti komission päätöksen K(2002) 1559 ranskan- ja englanninkieliset versiot ja totesi, että niiden välillä oli eroja.

Komission 30 päivänä huhtikuuta 2002 tekemässä päätöksessä (K(2002) 1559) todetaan seuraavaa:

Artikkelit

Englanninkielinen toisinto

Ranskankielinen toisinto

III luku - Korvaukset ja kulut

Chapitre III - indemnités et dépenses (Kapitre III - korvausten maksaminen ja maksaminen)

17 artikla

Oleskelukorvaukset 1. Kansallisella asiantuntijalla on oikeus päivärahaan koko määräaikaisen palvelukseen siirron ajan. Jos oletetun asuinpaikan ja asemapaikan välinen etäisyys on enintään 150 kilometriä, päiväraha on 26,25 euroa; Jos välimatka on yli 150 kilometriä, päiväraha on 105 euroa. Jos kansallinen asiantuntija ei ole saanut muuttokuluja mistään lähteestä, hänelle maksetaan kuukausittainen lisäkorvaus seuraavan taulukon mukaisesti:

Indemnités de séjour 1. (englanniksi) L'END a droit, pour la durée de son détachement, à une indemnité de séjour journalière Näytä tarkat tiedot Si la distance entre le lieu de recrutement et le lieu de détachement est égale ou inférieure à 150 km, l'indemnité est de 26,25 euroa. Elle est

de 105 euroa si cette étäisyys est supérieure à 150 km. "Si l'END n'a bénéficié d'aucun remboursement de ses frais de déménagement, une indemnité supplémentaire est accordée conformément au tableau ci-dessous:

Palvelukseenottoaikan ja asemapaikan välinen etäisyys (km)

Määrä euroina

Etäisyys entre le lieu de recrutement et le lieu de détachement (km)

Montant euroina

0-150

0

0-150

0

> 150

67.5

> 150

67.5

(...)

(...)

18 artikla

Kiinteämääräinen lisäkorvaus 1. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa kansallisen asiantuntijan palvelukseenottoaikkakunta on enintään 150 kilometrin päässä asemapaikasta, hän saa tarvittaessa kiinteämääräisen lisäkorvauksen, joka vastaa hänen työnantajansa maksaman bruttovuosipalkan (josta on vähennetty perhelisät) sekä komission maksamien oleskelukorvausten ja palkkaluokan A8 tai B5 palkkatasolla 1 olevalle virkamiehelle maksettavan peruspalkan välistä erotusta sen mukaan, mihin ura-alueeseen hänet rinnastetaan. (...)

Indemnité forfaitaire supplémentaire 1 -korvaukset. A moins que le lieu de recrutement de l'expert national détaché ne se trouve à une distance égale ou inférieure à 150 km du lieu de détachement, l'END perçoit, le cas échéant, une indemnité forfaitaire supplémentaire égale à la

différence entre le salaire annuel brut versé par son employeur (moins les allocations familiales), majoré de l'indemnité de séjour versée par la Commission, et la rémunération de base d'un fonctionnaire de grade A8 ou B5, échelon 1, selon la catégorie à laquelle l'END est assimilé. (...)

20 artikla

Asuinpaikka 1. Näissä säännöissä asuinpaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa kansallinen asiantuntija suoritti tehtävänsä työnantajalle välittömästi ennen tilapäistä siirtoa. Asemapaikka on se komission yksikkö, johon kansallinen asiantuntija on sijoitettu. Molemmat paikat on yksilöitävä 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitetussa kirjeenvaihdossa. 2. (...) 3. Asuinpaikkana pidetään asemapaikkaa, a) (...) b) jos asemapaikka on kansallisen asiantuntijan puolison tai hänen huollettavanaan olevan lapsen pääasiallinen asuinpaikka silloin, kun komissio pyytää tilapäistä siirtoa. (...)

1. Aux fins du présent régime, est considéré comme lieu de résidence, le lieu où l'END exerçait ses fonctions pour son employeur immédiatement avant son détachement Näytä tarkat tiedot Le lieu d'affectation est le lieu où est situé le service de la Commission auquel l'END est affecté Näytä tarkat tiedot Ces lieux sont mentionnés dans l'échange de lettres Näytä tarkat tiedot 2. (...) 3. Le lieu de résidence est censé être le lieu de détachement a) (...) b) si, au moment de la demande de détachement de la Commission, le lieu de détachement est le lieu de résidence principal du conjoint ou de l'enfant (des enfants) que l'END a à sa charge. (...)

Englanninkielisessä versiossa päätöksen 20 artiklassa säädetään, että tietyissä määritellyissä olosuhteissa "oletettu *asuinpaikka on asemapaikka*".

Englanninkielisessä versiossa 20 artikla näyttää rajoittavan oikeutta päivärahoihin, jotka 17 artiklassa määritellään "*oletetun asuinpaikan* " ja "*asemapaikan* " välisen etäisyyden perusteella. Se ei kuitenkaan rajoita kuukausittaista lisäkorvausta.

Asetuksen 17 artiklan ranskankielisessä versiossa oikeudet määritellään kuitenkin palvelukseenottoaikan (ranskankielisessä versiossa "*lieu de recrutement* ") ja asemapaikan välisen etäisyyden perusteella. Vaikuttaa siis siltä, että 20 artiklaa ei ole laadittu tavalla, joka voisi rajoittaa 17 artiklan mukaisia oikeuksia.

3. Oikeusasiamies totesi myös, että sekä 18 artiklan ranskan- että englanninkielisessä versiossa määritellään kyseisen artiklan mukainen oikeus palvelukseenottoaikan ja asemapaikan välisen etäisyyden perusteella. Oikeusasiamies ei näin ollen katsonut, että 20 artiklan sanamuoto olisi asianmukainen 18 artiklan mukaisen oikeuden rajoittamiseksi, olipa se englannin- tai ranskankielinen.

4. Oikeusasiamies analysoi myös huolellisesti 27. helmikuuta 2004 tehtyä komission päätöstä K(2004) 577, jolla muutettiin komission päätöstä K(2002) 1559. Oikeusasiamies totesi, että uusi päätös oli johdonmukainen ranskan- ja englanninkielisissä versioissa ja että uuden tekstin 20 artiklassa rajoitettiin selvästi sekä 17 että 18 artiklan mukaisia oikeuksia.

Helmikuun 27 päivänä 2004 tehdyssä komission päätöksessä (K(2004)577) todetaan seuraavaa:

Artikkelit

Englanninkielinen toisinto

Ranskankielinen toisinto

III luku - Korvaukset ja kulut

Chapitre III - indemnités et dépenses (Kapitre III - korvausten maksaminen ja maksaminen)

17 artikla

Oleskelukorvaukset 1. Kansallisella asiantuntijalla on oikeus päivärahaan koko määräaikaisen palvelukseen siirron ajan. Jos 20 artiklan mukaisesti määritetyn asuinpaikan ja asemapaikan välinen etäisyys on enintään 150 kilometriä, päiväraha on 27,96 euroa; Jos välimatka on yli 150 kilometriä, päiväraha on 111,83 euroa. Jos kansallinen asiantuntija ei ole saanut muuttokuluja mistään lähteestä, hänelle maksetaan kuukausittainen lisäkorvaus seuraavan taulukon mukaisesti:

Indemnités de séjour 1. (englanniksi) L'END a droit, pour la durée de son détachement, à une indemnité de séjour journalière Näytä tarkat tiedot Si la distance entre le lieu de résidence déterminé conformément à l'article 20 et le lieu de détachement est égale ou inférieure à 150 km, l'indemnité est de 27,96 euroa, si cette distance est supérieure à 150 km, elle est de 111,83 euroa. "Si l'END n'a bénéficié d'aucun remboursement de ses frais de déménagement, une indemnité supplémentaire est accordée conformément au tableau ci-dessous:

Asuinpaikan ja asemapaikan välinen etäisyys (km)

Määrä euroina

Etäisyys entre le lieu de résidence et le lieu de détachement (km)

Montant euroina

0-150

0

0-150

11

0

> 150

71.89

> 150

71,89

(...)

(...)

18 artikla

Kiinteämääräinen lisäkorvaus Lukuun ottamatta tapauksia, joissa kansallisen asiantuntijan asuinpaikkakunta on enintään 150 kilometrin päässä asemapaikasta, hän saa tarvittaessa kiinteämääräisen lisäkorvauksen, joka vastaa hänen työnantajansa maksaman vuotuisen bruttopalkan, josta on vähennetty perhelisät, sekä komission maksamien oleskelukorvausten ja palkkaluokan A8 tai B5 palkkatason 1 virkamiehelle maksettavan peruspalkan välistä erotusta sen mukaan, mihin ura-alueeseen hänet rinnastetaan. (...)

Indemnité forfaitaire supplémentaire 1 -korvaukset. A moins que le lieu de résidence de l'END ne se trouve à une distance égale ou inférieure à 150 km du lieu de détachement, l'END perçoit, le cas échéant, une indemnité forfaitaire supplémentaire égale à la différence entre le salaire annuel brut versé par son employeur (moins les allocations familiales), majoré de l'indemnité de séjour versée par la Commission, et la rémunération de base d'un fonctionnaire de grade A8 ou B5, échelon 1, selon la catégorie à laquelle l'END est assimilé. (...)

20 artikla

Asuinpaikka 1. Näissä säännöissä asuinpaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa kansallinen asiantuntija suoritti tehtävänsä työnantajalle välittömästi ennen tilapäistä siirtoa. Asemapaikka on se komission yksikkö, johon kansallinen asiantuntija on sijoitettu. Molemmat paikat on yksilöitävä 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitetussa kirjeenvaihdossa. 2. (...) 3. Asuinpaikkana pidetään asemapaikkaa seuraavissa tapauksissa: a) (...) b) jos asemapaikka on kansallisen asiantuntijan puolison tai hänen huollettavanaan olevan lapsen pääasiallinen asuinpaikka silloin, kun komissio pyytää tilapäistä siirtoa; (...)

1. Aux fins du présent régime, le lieu de résidence est le lieu où l'END a exercé ses fonctions pour son employeur immédiatement avant son détachement. Näytä tarkat tiedot Le lieu de détachement est le lieu où est situé le service de la Commission auquel l'END est affecté. Näytä tarkat tiedot Ces lieux sont mentionnés dans l'échange de lettres. Näytä tarkat tiedot 2. (...) 3.

Le lieu de résidence est considéré comme étant le lieu de détachement dans les cas suivants
a) (...) b) si, au moment de la demande de détachement de la Commission, le lieu de détachement est le lieu de résidence principal du conjoint ou des enfants que l'END a à sa charge. (...)

5. Vaikka oikeusasiamies tunnusti uuden päätöksen todisteeksi siitä, mitä komissio aiemmassa päätöksessään aikoi saavuttaa, oikeusasiamies ei ollut vakuuttunut siitä, että komissiolla oli oikeus tulkita aikaisempaa päätöstä siten, että se saavutti tämän tarkoituksen P:n osalta. On ilmeistä, että uutta päätöstä ei voida soveltaa taannehtivasti. Oikeusasiamies ei katsonut, että komissio olisi antanut vakuuttavia selityksiä siitä, miksi aikaisemman päätöksen englanninkielistä versiota olisi pidettävä luotettavampana kuin ranskankielistä versiota 17 artiklan mukaisen päivärahoituksen asianmukaisen hallinnoinnin osalta. Oikeusasiamies ei myöskään katsonut, että komissio olisi antanut vakuuttavia selityksiä siitä, miksi P:n 18 artiklan mukaista oikeutta olisi vähennettävä 20 artiklan sanamuodolla, jolla ei ranskan- eikä englanninkielisessä versiossa näyttänyt olevan merkitystä 18 artiklan kannalta.

Komission vastaus oikeusasiamiehen ehdotukseen sovintoratkaisusta

Vastauksena oikeusasiamiehen ehdotukseen komissio esitti seuraavat seikat:

Komissio katsoi toimineensa täysin komission palvelukseen tilapäisesti siirrettyihin kansallisiin asiantuntijoihin sovellettavien *sääntöjen sanamuodon ja tarkoituksen* mukaisesti ja varmistaneensa täytäntöönpanon johdonmukaisuuden kaikkien asianomaisten lähetettyjen asiantuntijoiden osalta. Näin ollen se katsoi, että näitä sääntöjä oli sovellettu oikein.

Tällaisessa tilanteessa on nimittäin otettava huomioon kyseisen säännön *ratio legis*. Kyse ei ole siitä, että yksi kieliversio olisi ipso facto arvovaltainen, eikä siitä, mitä suurin osa kieliversioista sanoo. Kyse on pikemminkin siitä, mikä versio tai mitkä versiot heijastavat oikein tekijän aikomusta.

Merkittävä näkökohta määritettäessä laatijan aikomusta on verrata riidanalaista säännöstä aiempaan sääntöön sen selvittämiseksi, oliko muutos tarkoitettu ja jos oli, mikä muutos oli tarkoitus tehdä. Voidaan myös tarkastella mahdollisia liiteasiakirjoja, joissa voidaan selittää, mikä oli uuden säännöksen tarkoitus. Nyt käsiteltävässä asiassa on ilmeistä, että tarkoituksena (joka on ilmaistu oikein englannin- ja saksankielisissä teksteissä) oli olla maksamatta korkeampaa korvausta silloin, kun asiantuntija oli lähetettynä paikkaan, johon hänen puolisonsa oli jo asettautunut, koska tällaisessa tapauksessa voidaan kohtuudella olettaa, että toiseen paikkaan lähettämistä ei aiheudu samoja kustannuksia kuin pariskunnan jäsenen ensimmäisestä siirtymisestä kyseiseen paikkaan. Vaikka etuus muodostuu suuremmasta korvauksesta eikä kertaluonteisesta kiinteämääräisestä asettautumiskorvauksesta, rajoitus heijastaa henkilöstösäännöissä olevaa rajoitusta (jonka tuomioistuimet ovat vahvistaneet), joka koskee (uudelleen)asettautumiskorvausta henkilöstösääntöjen liitteen VII nojalla.

Tätä päätelmää ei muuta alkuperäisen englanninkielisen tekstin ranskankielisessä käännöksessä oleva virhe, jonka vuoksi komission vuoden 2002 päätöksen ranskankielisessä toisinnossa viitattiin palvelukseenottopaikkaan.

On totta, että 17 artiklan 1 kohdan ranskankielisessä versiossa käytetään ilmaisua "*place of recruitment*" ("*lieu de recrutement*") ilmaisun "*place of deemed residence*" ("*lieu de résidence*") sijasta, johon englanninkielisen version mukaan 20 artiklassa viitataan 17 artiklan mukaisten oikeuksien rajoittamiseksi. Saksankielinen versio on kuitenkin yhdenmukainen englanninkielisen version kanssa, sillä sekä 17 artiklassa että 20 artiklassa käytetään ilmaisua "*place of residence*" ("*Wohnort*"). Näin ollen on pääteltävä, että ranskankielisessä toisinnossa on käännösvirhe ja että lainsäätäjän todellisena tarkoituksena oli rajoittaa 17 artiklan mukaista oikeutta päivärahoihin.

Se, että aikomusta ei ilmaistu oikein ranskaksi (kun se oli englanniksi ja saksaksi), on valitettavaa ja valitettavaa, mutta sillä ei voida luoda laillista oikeutta. Komissio katsoo, että kyse ei ole edes mahdollisesta hallinnollisesta epäkohdasta - eikä varsinkaan sellaisesta, jossa ratkaisuna pitäisi olla pelkästään niiden oikeuksien myöntäminen, joita päätöksen tekijä ei aikonut myöntää - ja joita ei (oikeutetusti) ole myönnetty muille, jotka ovat myös saattaneet toimia ranskankielisen tekstin perusteella.

Komissio huomautti myös, että 20 artiklassa, jossa rajoitetaan 18 artiklan mukaista oikeutta, mainitaan myös palvelukseenottoa paikka eikä siitä aiheudu käännösvaikeuksia. Direktiivin 20 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä viitataan yleisesti *näiden sääntöjen tavoitteisiin*. Jos 20 artiklaa ei tulkittaisi ja sovellettaisi komission kokonaispäättöksen yhteydessä ja erityisesti 17 ja 18 artiklan yhteydessä, artikla menettäisi kokonaan merkityksensä. Tämä pitää paikkansa, vaikka tarkastellaan vain ranskankielistä versiota.

Komissio pahoitteli oikeusasiamiehen syytöstä hallinnollisesta epäkohdasta eikä voinut hyväksyä hänen ehdottamaansa sovintoratkaisua, joka loisi kauaskantoisen oikeudellisen ennakkotapauksen. Jokainen kansalainen, joka katsoo, että komissio on laittomasti evännyt häneltä oikeuden, voi kuitenkin käyttää lakisääteistä muutoksenhakuoikeuttaan tuomioistuimessa.

Tehdessään 27.2.2004 päätöksen K(2004)577 komissio on jo korjannut kanteluun johtaneen valitettavan virheen ranskankielisessä toisinnossa. Komissio pahoitteli, että virheen koko merkitys ei toteutunut ennen kuin tämä tapaus tuli esiin.

Kantelijoiden huomautukset komission vastauksesta

Kantelijoiden huomautukset (3) voidaan tiivistää seuraavasti:

Ensinnäkin kantelijat kiittivät oikeusasiamiestä sovintoratkaisua koskevasta ehdotuksesta. Ne pitivät valituksensa voimassa ja esittivät seuraavat huomautukset.

Niiden mukaan komission viittaus *ratio legis* -periaatteeseen vaikuttaa virheelliseltä, ja tämän periaatteen käyttö näyttää oikeuttavan kaikki hallinnolliset väärinkäytökset. On ymmärrettävää viitata tähän periaatteeseen, kun tekstin sanamuoto on sekava. Tässä tapauksessa tuomari etsii lain henkeä tai tekijän aikomusta. Käsiteltävässä asiassa laatija itse viittaa *ratio legis* -periaatteeseen sellaisen tekstin osalta, joka on selkeä eikä aiheuta tulkintavaikeuksia. Kantelijat pyysivät ainoastaan soveltamaan tekstiä, joka annettiin tiedoksi P:lle hänen saapuessaan komissioon ja jossa päivärahat kytketään palvelukseenottoa paikan ja asemapaikan

väliseen etäisyyteen. Komissio perustelee vastauksessaan hallinnollista käytäntöä, jolla pyritään kieltämään teksti ja vähättelemään sitä, mitä on kirjoitettu. Tämä johtaa mielivaltaisuuteen. Kun hallinnollisessa päätöksessä myönnetään oikeus yksiselitteisesti, vaikuttaa väärinkäytökseltä peruuttaa tämä oikeus, koska päätös ei vastaa tai ei enää vastaa tekijän aikomusta.

Lisätiedustelut

Tarkasteltuaan huolellisesti komission vastausta sovintoratkaisuehdotukseen näytti siltä, että lisätutkimukset olivat tarpeen. Oikeusasiamies ei pystynyt yksilöimään sitä osaa komission vastauksesta, jolla vastattiin hänen pyyntöönsä ottaa huomioon kysymys 17 artiklan 1 kohdan mukaisesta kuukausittaisesta lisäkorvauksesta. Siksi hän pyysi komissiota selventämään kantaansa tähän kysymykseen.

Komission täydentävä vastaus

Komissio totesi täydentävässä vastauksessaan seuraavaa:

Komissio katsoi, että käsiteltävänä olevassa asiassa P:n asuinpaikan ja asemapaikan katsottiin komission päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla olevan samat, joten kansallisella asiantuntijalla oli oikeus ainoastaan alennettuun korvaukseen. Tällaisessa tapauksessa komission päätöksen K(2004)577, sellaisena kuin se on muutettuna 22 päivänä maaliskuuta 2005 tehdyllä komission päätöksellä (4), 17 artiklan 1 kohdassa säädetään, että *"jos 20 artiklan mukaisesti määritetyn asuinpaikan ja asemapaikan välinen etäisyys on enintään 150 kilometriä, päiväraha on 28, 16 (...) euroa"*.

Direktiivin 17 artiklan toisessa kohdassa säädetään seuraavaa: *"Jos kansallinen asiantuntija ei ole saanut muuttokuluja mistään lähteestä, hänelle maksetaan kuukausittainen lisäkorvaus seuraavan taulukon mukaisesti: (...) "*. Kantelijalle maksettava kuukausittainen lisäkorvaus ilmoitetaan edellä mainitun taulukon ensimmäisellä rivillä seuraavasti: jos asuinpaikan ja asemapaikan välinen etäisyys on alle 150 kilometriä, korvaus on 0 euroa.

Asetuksen 20 artiklan säännösten mukaan päiväraha ja kuukausittainen lisäkorvaus liittyvät läheisesti toisiinsa ja riippuvat asuinpaikasta ja asemapaikasta. Näin ollen tässä nimenomaisessa tapauksessa komissio ei voi oikeudellisesta näkökulmasta maksaa kuukausittaista lisäkorvausta.

Komissio pysyi kannassaan, jonka mukaan se oli toiminut täysin kansallisten asiantuntijoiden lähettämistä komissioon koskevien *sääntöjen sanamuodon ja tarkoituksen* mukaisesti ja varmistanut täytäntöönpanon johdonmukaisuuden kaikkien asianomaisten lähetettyjen asiantuntijoiden osalta. Näin ollen se katsoi, että näitä sääntöjä oli sovellettu oikein. Edellä esitetyn perusteella komissio ei voinut hyväksyä oikeusasiamiehen ehdottamaa sovintoratkaisua.

Kantelijoiden lisähuomautukset

Kantelijoiden huomautukset (5) komission täydentävästä vastauksesta voidaan tiivistää seuraavasti:

Ne totesivat, että komissio oli edelleen vakaalla kannalla, joka ei osoittanut mitään merkkejä avoimuudesta eikä sovitteluhengestä. He kiittivät oikeusasiamiestä tämän tuesta. He totesivat, että hänen ehdotuksensa sovintoratkaisuksi oikeutti heidän lähestymistapansa. He olivat hyvin

pettyneitä huomatessaan, että tällä ehdotuksella ei todennäköisesti olisi tulosta.

Kantelijat korostivat, että komission päätös perustui väärään olettamukseen. He väittivät, että P:n palvelukseenottopaikkakunta oli Pariisi ja että hänellä oli näin ollen 17 artiklan mukaisesti oikeus täyteen päivärahaan ja kuukausittaiseen lisäkorvaukseen. He mainitsivat, että aivan äskettäin henkilöstön ja hallinnon pääosasto suostui tarkastelemaan uudelleen alankomaalaista kansallista asiantuntijaa, jonka aviomies työskenteli Alankomaiden pysyvässä edustustossa Brysselissä. Hänelle myönnettiin kaikki päivärahat. He katsoivat, että P. oli samanlaisessa tilanteessa. Hänen aviomiehensä työskenteli tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön esittämisaikana toisessa jäsenvaltiossa tai kansainvälisessä järjestössä (komissiossa).

Ne katsoivat, että niiden ja komission välisen riidan kesto, komission toistuvat kieltäytymiset ja kyseessä oleva määrä estivät komissiota tarkistamasta kantaansa.

Kantelijat ilmoittivat, että CLENAD (6) oli perustanut kansallisten asiantuntijoiden pareja käsittelevän työryhmän keskusteltuaan asiasta hallinnon pääosaston kanssa.

Ne toistivat, että oli syrjivää ottaa huomioon kansallisen asiantuntijan siviilisäätty ennen korvauksen myöntämistä. Lisäksi yhtäläisten mahdollisuuksien periaatetta näyttää olevan vaikea sovittaa yhteen puolisoita syrjivän käyttäytymisen kanssa. Rouva P:n työhönotolla ei ole mitään yhteyttä siihen, että hän oli naimisissa. He pohtivat, olisiko P:n pitänyt erota tai pysyä naimattomana, jotta hänellä olisi samat oikeudet kuin hänen aviomiehellään.

Kantelijat korostivat, että heidän ja hallinnon pääosaston välinen kiista ei saanut P:tä luopumaan työskentelystä energian ja liikenteen pääosastossa, jossa hän teki erittäin mielenkiintoista ja rikastuttavaa työtä.

He toivoivat, että oikeusasiamies pyrki edelleen löytämään ratkaisun.

Huomautukset on toimitettu jäljennöksenä Ranskan viranomaisille ja komissiolle.

Oikeusasiamiehen kirje komission jäsenelle Kallasille

Oikeusasiamies kirjoitti 15. joulukuuta 2005 komission marraskuussa 2005 hyväksymän oikeusasiamiehen tutkimusten käsittelyä koskevan komission uuden sisäisen menettelyn (7) hengessä komission jäsenelle Kallasille ja pyysi tätä osallistumaan henkilökohtaisesti tyydyttävän ratkaisun etsimiseen kanteluun.

Kirjeessään oikeusasiamies huomautti ensin, että korvaamalla päätöksen K(2002) 1559 komissio oli implisiittisesti tunnustanut, että oli tapahtunut hallinnollinen epäkohta, ja ryhtynyt toimiin taustalla olevan systeemisen ongelman korjaamiseksi.

Oikeusasiamies totesi, että hylätessään hänen sovintoratkaisua koskevan ehdotuksensa komissio oli luottanut kantelijoiden laillisia oikeuksia koskevaan näkemykseensä. Tältä osin oikeusasiamies kiinnitti komission jäsenen huomion siihen, että kaksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiota ovat merkityksellisiä. Ensimmäisessä tuomiossa todettiin, että oikeusasiamiehen toteama hallinnollinen epäkohta ei automaattisesti merkitse

sitä, että on olemassa lainvastaista toimintaa, josta tuomioistuin voisi määrätä seuraamuksen (8). Toisessa tuomiossa katsottiin, että neuvoston päätös hyväksyä oikeusasiamiehen suositus rajoittui kyseiseen tapaukseen (9).

Oikeusasiamies selitti tämän jälkeen, että hänen mielestään nyt käsiteltävän asian kantelijoilla on perusteita katsoa, että heitä ei ole kohdeltu oikeudenmukaisesti, koska heitä on olennaisilta osin kohdeltu siten kuin päätös K(2004) 577 olisi ollut voimassa merkityksellisenä ajankohtana, eikä niinkään virheellisen päätöksen K(2002) 1559 perusteella. Oikeusasiamies ehdotti, että näissä olosuhteissa komission olisi asianmukaista tarjota kantelijalle vapaaehtoista maksua.

Lopuksi oikeusasiamies katsoi, että komissio voisi muuttaa tähänastista kantaansa osoittaakseen halukkuutensa tehdä yhteistyötä oikeusasiamiehen kanssa.

Oikeusasiamies piti 12. tammikuuta 2006 komission varapuheenjohtajan Siim Kallasin kanssa kokouksen, jossa komission jäsen ilmoitti, että komissio tutkisi tapauksen uudelleen.

Komission jäsenen Siim Kallasin kirjallinen vastaus

Komission jäsen Kallas totesi oikeusasiamiehen 15. joulukuuta 2005 päivättyyn kirjeeseen antamassaan kirjallisessa vastauksessa, että komission tulkinta kansallisia asiantuntijoita koskevista päätöksistä tässä nimenomaisessa tapauksessa oli täysin oikea. Hän katsoi, että asiaa koskevan komission päätöksen säännökset olivat selkeitä ja että komissio oli soveltanut niitä lainmukaisesti. Hän pahoitteli valitettavaa virhettä päätöksen alkuperäisen englanninkielisen tekstin ranskankielisessä käännöksessä, joka on sittemmin oikaistu. Hän ei kuitenkaan katsonut, että virhe olisi oikeuttanut rahalliseen korvaukseen. Näissä olosuhteissa hän pahoitteli sitä, että komissio ei voinut hyväksyä ehdotusta, jonka mukaan kantelijoille maksettaisiin vapaaehtoinen maksu.

Kantelijoiden huomautukset komission jäsenen Kallasin vastauksesta

Kantelijat (10) olivat pettyneitä huomattessaan, että komissio pysyi kannassaan. He muistuttivat useista periaatteista, joita he pitivät olennaisina: vuoropuhelun, Euroopan oikeusasiamiehen kunnioittamisen, syrjimättömyyden, yhdenvertaisen kohtelun ja hyvän hallinnon periaatteet. Ne ilmoittivat, että P:n sopimus komission kanssa päättyisi kesäkuun 2006 lopussa. He pyysivät oikeusasiamiestä jatkamaan menettelyä ja toistivat, että muut samassa tilanteessa olevat henkilöt saivat tarkistaa komission alkuperäistä päätöstä.

PÄÄTÖS

Kantelijat ovat naimisissa oleva pariskunta, jolla on Ranskan kansalaisuus ja jotka molemmat työskentelevät komissiossa kansallisten asiantuntijoiden tehtävissä. Heidän valituksensa koskee puolison oikeutta korvauksiin 30.4.2002 tehdyn komission päätöksen K(2002) 1559 nojalla.

1 Väitetty syrjintä

1.1 Kantelijat väittivät, että komission päätöksellä K(2002) 1559 syrjittiin aviopareja. Väitteensä tueksi ne huomauttivat, että päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohtaa, joka koskee oletettua asuinpaikkaa, ei sovelleta naimattomiin pareihin, kansallisiin asiantuntijoihin, joiden puoliso tulee Brysseliin tilapäistä siirtoa koskevan pyynnön jälkeen, eikä kansallisiin asiantuntijoihin,

jotka ovat aiemmin työskennelleet Brysselissä sijaitsevilla suurlähetystöissä ja pysyvissä edustustoissa. Lisäksi sitä sovelletaan vain siihen puolisoon, joka on viimeinen lähetetty työntekijä, eikä se johda yhtä suureen vähennykseen molempien puolisoitten osalta.

1.2 Lausunnossaan komissio katsoi, että asiaa koskevat säännöt eivät ole aviopareja syrjiviä, koska niitä sovelletaan analogisesti kaikkiin virallisiin parisuhteisiin, jotka on tunnustettu sellaisiksi sen valtion asiaa koskevassa kansallisessa lainsäädännössä, johon kansallinen asiantuntija kuuluu. Lisäksi jos Brysseliin muuttava puoliso on kansallinen asiantuntija, häneen sovelletaan näitä säännöksiä. Jos Brysseliin tuleva puoliso ei ole kansallinen asiantuntija, säännöksiä ei voida soveltaa. Komission päätöksessä suljetaan nimenomaisesti tämän säännön soveltamisalan ulkopuolelle kansalliset asiantuntijat, jotka on otettu palvelukseen Brysselissä sijaitseviin suurlähetystöihin tai pysyviin edustustoihin.

1.3 Oikeusasiamies muistuttaa perusoikeuskirjan 21 artiklasta, jossa todetaan seuraavaa: *"kielletään kaikenlainen syrjintä, joka perustuu sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen."* Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toisiinsa rinnastettavia tilanteita ei saa kohdella eri tavalla eikä erilaisia tilanteita saa kohdella samalla tavalla, ellei tällaista eroa voida objektiivisesti perustella (11).

1.4 Oikeusasiamies panee merkille 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan osalta komission ilmoituksen, jonka mukaan se soveltaa tätä säännöstä analogisesti kaikkiin virallisiin parisuhteisiin, jotka on tunnustettu sellaisiksi sen valtion asiaa koskevassa kansallisessa lainsäädännössä, johon kansallinen asiantuntija kuuluu.

1.5 Brysselissä sijaitseviin suurlähetystöihin tai pysyviin edustustoihin palvelukseen otettujen kansallisten asiantuntijoiden osalta oikeusasiamies toteaa, että komission päätöksessä suljetaan heidät tämän säännön soveltamisalan ulkopuolelle. Oikeusasiamies katsoo, että komission on kohtuullista katsoa, että Brysselissä sijaitseviin suurlähetystöihin tai pysyviin edustustoihin palvelukseen otetut kansalliset asiantuntijat ovat eri tilanteessa kuin kantelijat. Oikeusasiamies huomauttaa tältä osin, että Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevassa 4 artiklassa on vastaava säännös, jossa todetaan seuraavaa: *"Ulkomaankorvaus maksetaan (...) virkamiehille (...). Tätä määräystä sovellettaessa ei oteta huomioon olosuhteita, jotka johtuvat toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle suoritetusta työstä (...)"*.

1.6 Oikeusasiamies toteaa P:n ja hänen aviomiehensä tilanteesta, että heidät otettiin palvelukseen samanlaisissa olosuhteissa, paitsi että komissio otti D:n palvelukseen kuukautta ennen P:tä. Esimerkiksi ennen 1.5.2004 henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevassa 10 artiklassa, joka koskee päivärahaa, säädetään, että *"jos sekä aviopuolisolla että vaimolla, jotka ovat Euroopan yhteisöjen virkamiehiä, on oikeus päivärahaan, kahdessa ensimmäisessä sarakkeessa ilmoitettuja määriä sovelletaan ainoastaan henkilöön, jonka peruspalkka on korkeampi. Toiseen henkilöön sovelletaan kahdessa muussa sarakkeessa ilmoitettuja määriä."*

(...) Jos sekä aviopuolisolla että vaimolla, jotka ovat Euroopan yhteisöjen virkamiehiä, on oikeus peruspäivärahaan, ajanjaksoa, jolta se myönnetään b alakohdan mukaisesti, sovelletaan henkilöön, jonka peruspalkka on korkeampi. Toiseen henkilöön sovelletaan a alakohdassa säädettyä määrääikää. " Uusissa henkilöstösäännöissä on vastaava säännös. Näissä olosuhteissa oikeusasiamies katsoo, että komissiolle oli oikeus omaksua samanlainen lähestymistapa kyseisen päätöksen 20 artiklan 3 kohdan b alakohdassa.

1.7 Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies ei pidä kantelun tätä näkökohtaa hallinnollisena epäkohtana.

2 Vaatimus, jonka mukaan asuinpaikan on oltava Pariisi

2.1 Komissio ilmoitti P:lle, että hän saisi vain 25 prosenttia päivärahoista, koska hänen asuinpaikkakuntansa oli hänen asemapaikkansa eli Bryssel. Kantelijat väittivät, että komissio ei ollut noudattanut 30. huhtikuuta 2002 tekemäänsä päätöstä ja erityisesti sen 17 artiklaa, ja väittivät, että koska P:n palvelukseenottoaika oli Pariisi, hänen olisi saatava kaikki päivärahat.

2.2 Lausunnossaan komissio huomautti, että P. oli lähetetty 30. huhtikuuta 2002 tehdyn komission päätöksen K(2002) 1559 20 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla. Se lisäsi, että hänen aviomiehensä pääasiallinen asuinpaikka oli Bryssel ja että hänen oletettu asuinpaikkansa oli näin ollen myös Bryssel. Hänen asuinpaikkansa ja asemapaikkansa olivat samat, joten hänellä oli oikeus ainoastaan alennettuihin korvauksiin.

2.3 Edellä esitetystä syistä oikeusasiamies teki komissiolle sovintoratkaisua koskevan ehdotuksen, jossa hän ehdotti, että komissio voisi harkita maksavansa P:lle a) kaikki päivärahat, joihin hänellä näytti olevan oikeus 17 artiklan ranskankielisen version mukaan, ja b) ylimääräisen kiinteämääräisen korvauksen, johon hänellä näytti olevan oikeus sekä 18 artiklan englanninkielisen että ranskankielisen version mukaan. Hän ehdotti myös, että komission vastauksessa ehdotukseen voitaisiin ottaa huomioon kysymys 17 artiklan 1 kohdan mukaisesta kuukausittaisesta lisäkorvauksesta.

2.4 Komissio hylkäsi oikeusasiamiehen ehdotuksen. Se katsoi, että päätöksen tekijän tarkoituksena (joka on aivan oikein ilmaistu englannin- ja saksankielisissä teksteissä) oli olla maksamatta korkeampaa korvausta silloin, kun asiantuntija on siirretty työkomennukselle paikkaan, jossa hänen puolisonsa on jo asettautunut asumaan. Komissio myönsi, että päätöksen ranskankielisessä toisinnossa oli käännösvirhe, kun siinä viitattiin "työhönottopaikkaan" eikä "oletettuun asuinpaikkaan", mutta katsoi, että sillä ei voitu luoda laillista oikeutta eikä kyseessä ollut hallinnollinen epäkohta. Asetuksen 17 artiklan 1 kohdan mukaisen kuukausittaisen lisäkorvauksen osalta komissio viittasi komission päätökseen K(2004) 577, sellaisena kuin se on muutettuna 22 päivänä maaliskuuta 2005 tehdyllä komission päätöksellä (12), ja katsoi, että kantelijalle myönnettävä määrä oli nolla.

2.5 Oikeusasiamies lähetti joulukuussa 2005 komission jäsenelle Kallasille kirjeen, jossa hän pyysi tätä osallistumaan henkilökohtaisesti tyydyttävän ratkaisun etsimiseen kanteluun. Oikeusasiamies ehdotti, että komission olisi asianmukaista tarjota kantelijalle vapaaehtoista maksua, ja katsoi, että komission olisi mahdollista muuttaa siihen asti omaksumaansa kantaa

osoittaakseen halukkuutensa tehdä yhteistyötä oikeusasiamiehen kanssa.

2.6 Komission jäsenen allekirjoittamassa vastauksessa katsottiin, että komissio oli tulkinnut sovellettavia sääntöjä oikein.

2.7 Oikeusasiamies katsoo, että komissio on toiminut epäoikeudenmukaisesti kohtelemalla kantelijoita asiallisesti ikään kuin päätös K(2004)577 olisi ollut voimassa merkityksellisenä ajankohtana virheellisen päätöksen K(2002)1559 sijaan. Kyseessä on hallinnollinen epäkohta.

3 Päätelmät

3.1 Kantelua koskevien oikeusasiamiehen tutkimusten perusteella on esitettävä seuraava kriittinen huomautus:

Komissio on toiminut epäoikeudenmukaisesti, kun se on kohdellut kantelijoita asiallisesti ikään kuin päätös K(2004) 577 eikä virheellinen päätös K(2002) 1559 olisi ollut voimassa merkityksellisenä ajankohtana. Kyseessä on hallinnollinen epäkohta.

3.2 Oikeusasiamies on harkinnut huolellisesti asian seuraavaa vaihetta ja ottanut huomioon, että komissio on käsitellyt taustalla olevaa systeemistä ongelmaa korvaamalla virheellisen päätöksen. Koska komissio on hylännyt paitsi sovintoratkaisua koskevan ehdotuksen myös asiasta vastaavalle komission jäsenelle henkilökohtaisesti osoitetun uuden aloitteen asian ratkaisemiseksi, oikeusasiamies katsoo, että suositusluonnos olisi hyödytön. Oikeusasiamies katsoo lisäksi, että käsiteltävässä asiassa todetun hallinnollisen epäkohdan todennäköiset seuraukset eivät ole niin vakavia, että Euroopan parlamentille olisi perusteltua antaa erityiskertomus. Oikeusasiamies lähettää tästä päätöksestä jäljennöksen komissiolle ja sisällyttää lyhyen yhteenvedon Euroopan parlamentille toimitettavaan vuoden 2006 vuosikertomukseen. Oikeusasiamies lopettaa näin ollen asian käsittelyn.

3.3 Oikeusasiamies pahoittelee kuitenkin sitä, että komission hallinnon pääosasto ei ole käyttänyt tilaisuutta hyväkseen osoittaakseen sitoutumisensa hyvän hallinnon periaatteisiin. Oikeusasiamies aikookin tutkia yhdessä asiasta vastaavan komission jäsenen kanssa, miten palvelukulttuuria voitaisiin parhaiten edistää asianomaisessa pääosastossa.

3.4 Päätöksestä tiedotetaan myös komission puheenjohtajalle.

Teidän vilpittömästi,

P. Nikiforos Diamandouros (viittaukset muokkaa)

(1) Direktiivin 17 artiklan 1 kohdassa säädetään ranskaksi seuraavaa: "[l]'END a droit, pour la durée de son détachement, à une indemnité de séjour journalière. Si la distance entre le lieu de recrutement et le lieu de détachement est égale ou inférieure à 150 km, l'indemnité est de 26,25 euroa. Elle est de 105 euroa si cette étâisyys est supérieure à 150 km. (...) ”.

(2) Komission päätös K(2004) 577, tehty 27 päivänä helmikuuta 2004, komission palvelukseen määräaikaaisesti siirrettäviin kansallisiin asiantuntijoihin sovellettavista säännöistä 30 päivänä huhtikuuta 2002 tehdyn päätöksen K(2002) 1559, sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä tammikuuta 2003 tehdyllä päätöksellä K(2003) 406, muuttamisesta.

(3) P. vastasi oikeusasiamiehen kehotukseen esittää huomautuksia.

(4) Komission päätös, tehty 22 päivänä maaliskuuta 2005, kansallisten asiantuntijoiden tilapäistä siirtoa komissioon koskevista säännöistä 27 päivänä helmikuuta 2004 tehdyn komission päätöksen K(2004)577 muuttamisesta.

(5) P. vastasi oikeusasiamiehen kehotukseen esittää huomautuksia.

(6) CLENAD on kansallisten asiantuntijoiden yhteyskomitea, joka on kansallisten asiantuntijoiden yhdistys.

(7) Puheenjohtajan yhdessä varapuheenjohtaja Margot Wallströmin kanssa antama tiedonanto: Valtuutus hyväksyä ja toimittaa tiedonantoja Euroopan oikeusasiamiehelle ja valtuuttaa virkamiehet saapumaan Euroopan oikeusasiamiehen kuultavaksi (SEC(2005)1227/4), 4.10.2005.

(8) Asiat T-219/02 ja T-337/02, *Lutz Herrera v. komissio*, Kok. H. 2004, s. IA-319 ja II-1407, 101 kohta.

(9) Asia T-371/03, *Vincenzo Le Voci v. neuvosto*, tuomio 14.7.2005, 126 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa.

(10) P. vastasi oikeusasiamiehen kehotukseen esittää huomautuksia.

(11) Asia C-174/89, *Hoche GmbH v. Bundesanstalt für Landwirtschaftliche Marktordnung* (Kok. 1990, s. I-02681).

(12) Komission päätös, tehty 22 päivänä maaliskuuta 2005, kansallisten asiantuntijoiden tilapäistä siirtoa komissioon koskevista säännöistä 27 päivänä helmikuuta 2004 tehdyn komission päätöksen K(2004)577 muuttamisesta.